

Aalborg Kommune
Boulevarden 13
9000 Aalborg

07.07.2026

Projekt nr.: 1022935-002
+45 2774 2214
clth@arteliagroup.dk

Ansøgning om tilladelse efter Vandløbslovens § 17, ansøgning om tilladelse efter planlovens § 35, og dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3

Der søges tilladelse efter Vandløbslovens § 17, planlovens § 35 og dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3 til omlægning af et område ved Frejlev Enge til gennemførsel af et lavbundsprojekt.

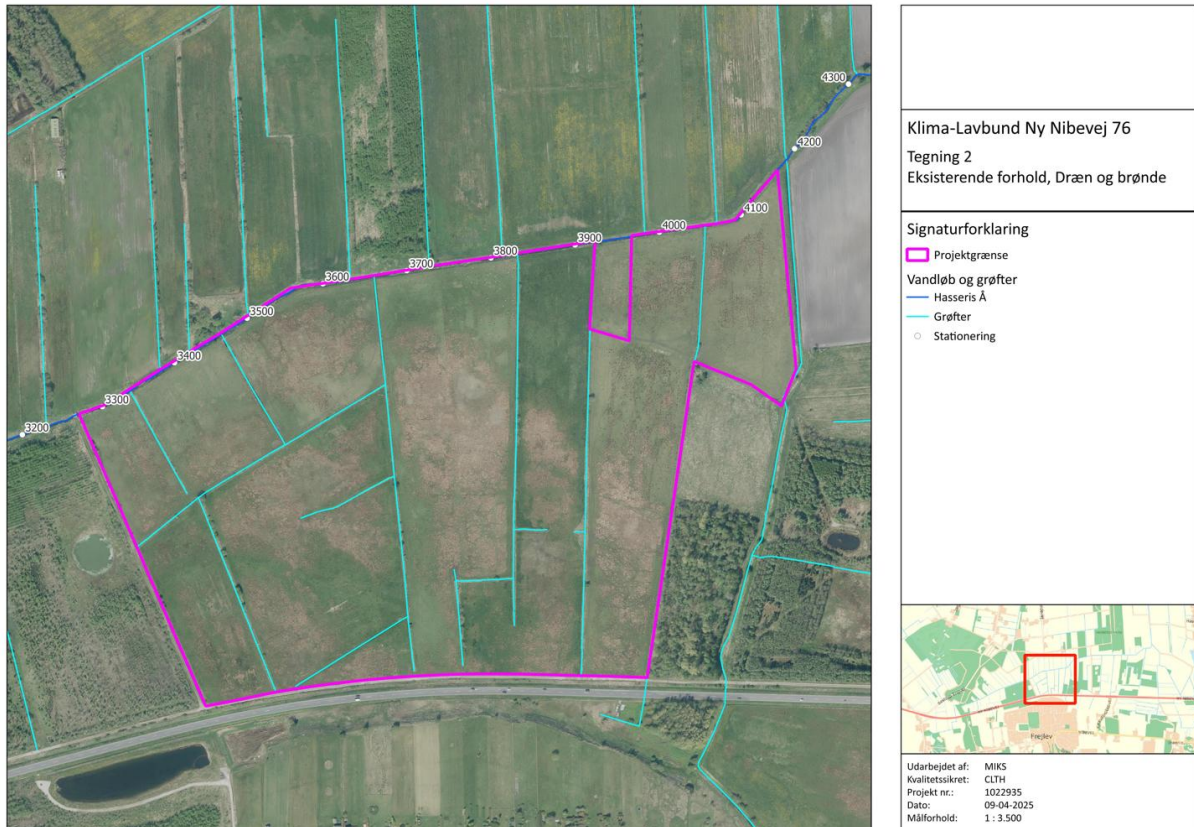
Baggrund og Formål

Projektet tager udgangspunkt i Klima-Lavbundsordningen, administreret af Styrelsen for Grøn Areal-omlægning og Vandmiljø, der har til formål at reducere drivhusgasudledning ved at udtage kulstof-rige lavbundsjorder. Projektet indebærer at genetablere en naturlig hydrologi, ved at sløjfe interne grøfter for at reducere CO₂-emissionen fra projektområdet samt reducere udledningen af kvælstof.

Der er i 2024/2025 udarbejdet en teknisk forundersøgelse for projektområdet på 31,74 ha ved Ny Nibevej, Frejlev. I forbindelse med realiseringen søges der tilladelse til at sløjfe grøfter, som afvander til Hasseris Å med udløb i Limfjorden. Hasseris Å er udpeget som beskyttet vandløb efter Naturbeskyttelsesloven og har et miljømål om god økologisk og kemisk tilstand, og har i dag en økologisk tilstand, som er moderat samt en god kemisk tilstand. Miljøkvalitetskravet i vandløbet er overskredet for et eller flere nationalt specifikke miljøfarlige forurenende stoffer.

Projektet vil indebære en tilstandsændring af udpeget §3-engarealer. Der er d. 30. juni 2026 foretaget en besigtigelse af især grøfterne og den omkringværende vegetation, samt en vurdering af området som potentielt levested for oddere og padder. Derudover er der foretaget en overordnet §3-vurdering af projektområdet, hvor der er lavet dokumentationscirkler på de samme lokaliteter som ved Aalborg Kommunes naturbesigtigelse i 2017, se feltskemaer. Det forventes, at genetablering af naturlig hydrologi vil have en positiv effekt på engens naturkvalitet.

Samlet vil projektets tiltag bidrage væsentligt til såvel reduktion af CO₂-udledning som nedsat kvælstofudvaskning til vandmiljøet.

Figur 1: Eksisterende vandløb og dræn/grøfter i og omkring projektområdet.

Eksisterende Forhold

Projektområdet er beliggende i Aalborg Kommune og dækker matriklerne:

- 10f Frejlev by, Frejlev.
- 9o Frejlev by, Frejlev.

Hele projektområdet er ejet af Lars Jørgen Pedersen igennem Lerbjerg Holding ApS. Arealet anvendes i dag til permanent græs og afgræsses med får.

Stort set hele området er udpeget efter Naturbeskyttelseslovens §3 til eng. Endvidere løber Hasseris Å, som er et beskyttet vandløb, langs den nordlige grænse af projektområdet.

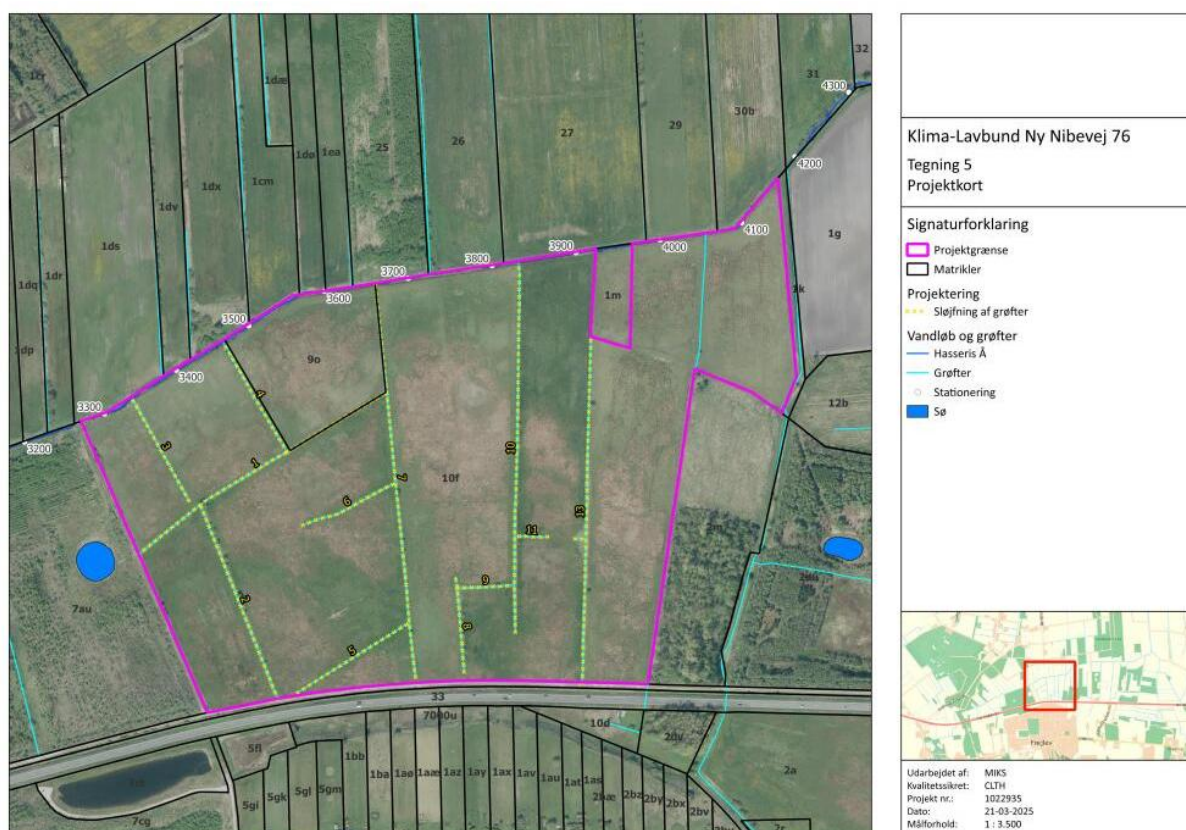
Der ledes ingen dræn fra oplandet ind i projektområdet. Projektområdet er udelukkende afvandet via åbne dræningsgrøfter, som leder vandet fra oplandet ned til Hasseris Å, se Figur 1.

Frejlev Enge klima-lavbundsprojekt ligger omgivet af det kommunalt drevet klima-lavbundsprojekt Ryddet. Der er løbende dialog med Aalborg Kommune for at sikre synergi mellem projekterne, herunder i forhold til kommunens ønske om at hæve vandstanden i Hasseris Å. Da det er forventeligt, at Frejlev Enge klima-lavbundsprojekt kan gennemføres først, er der indgået aftale med Aalborg

Kommune om, at de kan nedlægge evt. afværgeforanstaltninger, således projekterne på sigt vil kunne fungere som ét samlet lavbundsområde.

Tiltag

Projekttiltaget i projektområdet er sløjfning af interne grøfter, ved at grøfterne tilkastes, for at genskabe naturlig hydrologi. Placering af de grøfter der skal sløjfes fremgår af Figur 2.

Figur 2: Oversigt over hvilke grøfter der skal sløjfes i projektområdet.

I alt vil 13 grøfter, med en samlet længde på ca. 2700 m, blive sløjfet ved at brinkerne skræbes ned. Derudover vil terrænet blive jævnet ud i et bælte på ca. 10 m på hver side af grøfterne, hvilket svarer til en gennemsnitlig afgravningsdybde på ca. 10 cm. Dette tiltag forventes at medføre en øget grundvandsstand i randområderne. Det bemærkes, at den øgede vandstand i Hasseris Å, som følge af gennemførsel af Ryddet, vil bidrage til en øget vandstand i projektområdet og dermed bidrage til en øget CO₂-effekt for dette projekt.

Planlov og øvrige landskabsudpegninger

Efter gennemførslen af lavbundsprojektet, vil projektet blive tinglyst på arealet. Arealet vil herefter ikke kunne anvendes som et landbrugsareal, som det er tilfældet i dag, hvor arealet er omfattet af

permanent græs. Der søges derfor om tilladelse til at ændre arealanvendelsen fra landbrugsjord til vådområde.

Størstedelen af projektområdet kan i dag ikke drives som traditionelt landbrugsareal, da området er underlagt Naturbeskyttelseslovens § 3, der forbyder gødskning, sprøjtning og omlægning af arealet. Arealet afgræsses i dag med får, hvilket fortsat vil være muligt i længere eller kortere tid om året, afhængig af mængden af nedbør. Arealets karakter i landskabet vil ikke ændre sig markant, da den naturlige hydrologi primært vil ske under jordoverfladen.

Projektet ligger i et område der er udpeget til særlig naturbeskyttelsesinteresser, potentielle naturområder og økologisk forbindelse. Gennemførslen af lavbundsprojektet vil tilgodese formålet med udpegningerne ved at bidrage positivt til naturen i området.

Projektområdet ligger indenfor åbeskyttelseslinjen omkransende Hasseris å. Ved at gennemføre lavbundsprojektet, så vil der blive genskabt den naturlige ådal på arealet, samtidigt med at der ikke sker bebyggelse eller beplantning i forbindelse med projektet.

I kommuneplanen er en mindre del af arealet udpeget til at kunne blive udsat for oversvømmelse. Dette vil ikke have negativ betydning for projektet, da det netop søger at genskabe naturlig hydrologi med områder der bliver mere eller mindre oversvømmet.

Området er endvidere udpeget til større sammenhængende landskaber i kommuneplanen. I forbindelse med projektet vil arealet ikke skifte væsentlig karakter, og vil fortsat fremstå som lysåbne arealer med våd eng, som vil indgå i harmoni med naboarealerne, der måske også på sigt, vil blive udlagt som et vådområde.

En mindre del langs projektområdets sydlige grænse er udpeget til område med drikkevandsinteresser. Projektet vil ikke påvirke grundvandet, og vil derfor ikke påvirke områdets eventuelle fremtid som drikkevandsområde.

Den østlige del af projektområdet er beliggende indenfor skovbyggelinjen. Da der ikke bliver opført bygninger eller anlæg i forbindelse med projektet, vurderes det ikke at påvirke beskyttelseslinjen.

Den nordlige del af området er beliggende indenfor kystnærhedszonen. Da der ikke bliver opført bygninger eller anlæg i forbindelse med projektet, vurderes det ikke at påvirke zonen.

§3 natur

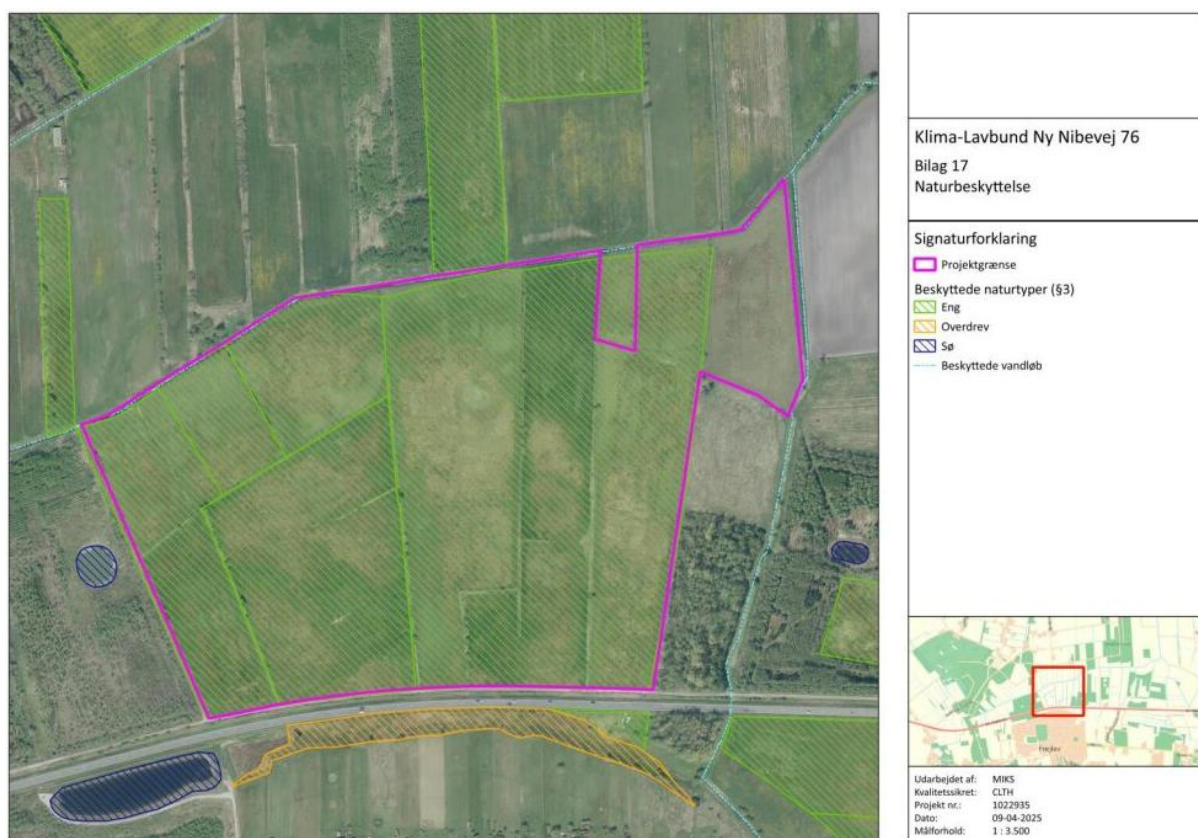
Stort set hele projektområdet er udpeget som eng efter Naturbeskyttelseslovens §3, se Figur 3.

Naturarealerne er præget af afvanding og eutrofiering. Der blev ved besigtigelsen ikke registreret orkidéer eller andre sjældne/fredede plantearter inden for projektområdet.

Vegetationen var overvejende præget af almindelige og næringsprægede arter som lysesiv, græsser, stor nælde, tidsler og tagrør, hvilket indikerer en forholdsvis artsfattig vegetationstilstand, se feltskemaer.

Projektområdet vurderes ikke at rumme væsentlige botaniske naturinteresser eller forekomster af beskyttede plantearter.

Realiseringen af projektet vurderes at have en positiv påvirkning på de udpegede §3-enge, som alle er klassificeret som ferske enge. Ophør af afvanding i området vil medføre, at engene igen opnår en naturlig fugtig bund og fugtigbundsplanter vil blive mere udbredte, herunder skabe muligheder for bl.a. orkideer. Hermed vil §3-områderne på sigt kunne opnå en højere naturtilstand, end hvad der blev registreret ved besigtigelsen i 2026. Det vil primært være arealerne omkring grøfterne, som påvirkes og opnår fugtigere bund, hvorimod nærliggende natur omkring projektområdet ikke påvirkes. Alle arealer inden for projektområdet vil blive ekstensiveret, og der indføres forbud mod omlægning og gødskning. Dette vil medføre, at der ikke bliver tilført næringsstoffer til §3-arealerne.

Figur 3: Oversigt over beskyttede naturområder indenfor projektområdet. De grønne skraveringer er eng, gule skraveringer er overdrev, blå skraveringer er sø og de stiplede blå linjer er beskyttede vandløb.

Hasseris Å er udpeget som §3-beskyttet vandløb, det samme er grøften som løber langs østsiden af projektområdet, se Figur 3. Projektet vil ikke medføre direkte påvirkning af Hasseris Å eller grøften

langs østsiden, men forventes at bidrage positivt til vandløbene ved at genskabe den naturlige ådal i området. Endvidere vil kvælstoftabet til vandløb reduceres med 7,5 kg N / ha, som følge af ændret arealanvendelse.

Vandløbsloven

I forbindelse med projektet lukkes storset alle grøfter i projektområdet. Grøfterne afvander udelukkende lokalt i projektområdet, hvorfor lukningen ikke vil påvirke naboarealer eller øvrige oplandsarealer eget af andre lodsejere. Grøfterne afvander i dag direkte til Hasseris Å. I forbindelse med gennemførelsen af lavbundsprojektet vil grøfterne blive lukket, hvorfor vandet vil stuve op på projektområdet, og udledningen af vandet fra arealerne vil derfor ske igennem jordmatricen, hvilket vil forløbe langsommere end det er tilfældet i dag med grøfterne. Hasseris Å's samlede opland er på 6.043 ha, hvoraf projektområdet udgør ca. 30 ha, svarende til ca. 2 % af oplandet. Grundet arealets forholdsvis ringe størrelse i forhold til det samlede opland, vurderes det, at en forsinket udledning af overfladevand fra projektområdet ikke vil medføre tilstandsændringer i Hasseris Å.

Natura 2000

Projektet vurderes ikke til at have påvirkninger på nærmeste Natura 2000 område nr. 15 Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal. Der er ikke fundet arter på områdets udpegningsgrundlag, som vil blive negativt påvirket af genskabelsen af den naturlige hydrologi i projektområdet, og realiseringen vil gavne de fugle som fødesøger i ådale.

Bilag IV

Projektet vurderes ikke at medføre negative påvirkninger for forekomster af bilag IV-arter inden for projektområdet.

Odder

Nuværende forhold for oddere:

Projektområdet består af markgrøfter, der afvander til Hasseris Å som har forbindelse til Limfjorden. Grøfterne er præget af tæt vegetation med bl.a. tagrør, stor nælde, tidsler og græsser, men har ved besigtigelsen i 2026 kun meget begrænset eller ingen vandføring. Grøfterne fungerer som drængrøfter og rummer ikke permanente vandflader eller egentlige akvatiske habitater.

Der blev ved besigtigelsen ikke registreret spor efter odder i form af ekskrementer, veksler, fodaftryk, rasteplasser eller andre tegn på regelmæssig anvendelse af området. Grøfterne vurderes heller ikke at understøtte et relevant fødegrundlag for odder, idet der ikke forekommer fisk eller andre relevante byttedyr i området. Området fremstår generelt for tørt og hydrologisk ustabil til at kunne fungere som egnet fourageringsområde.

Projektområdet vurderes desuden ikke at udgøre egnet yngle- eller rasteområde for odder. Der forekommer ikke permanente vådområder eller stabile skjulesteder med nærhed til væsentlige føderesourcer, som typisk karakteriserer egnede yngleområder for arten. De eksisterende grøfter vurderes alene at have begrænset værdi som marginale landskabselementer i den bredere økologiske sammenhæng omkring vandløbssystemet.

Samlet set vurderes projektområdet under de nuværende forhold ikke at udgøre et egnet leve-, yngle- eller rasteområde for odder.

Forhold efter projektets realisering:

Ved realisering af klima-lavbundsprojektet og ophør af grøfteafvanding forventes der etableret mere naturlige og vådere forhold i området med øget forekomst af fugtige lavninger, temporære vandflader, sumpvegetation og mere sammenhængende våd natur.

Dette forventes generelt at forbedre områdets naturmæssige kvalitet og potentielt øge områdets funktion som raste- og passageområde for odder i tilknytning til det nærliggende vandløbssystem og Limfjordsnære habitat. Projektet vurderes således samlet set at medføre en forbedring af den økologiske funktionalitet for odder i lokalområdet, selvom området fortsat ikke forventes at udgøre et egentligt yngleområde for arten.

Flagermus

Nuværende forhold:

Området kan i begrænset omfang anvendes til fødesøgning af almindeligt forekommende arter, men den nuværende naturtilstand og de afvandede forhold vurderes kun at understøtte en relativt begrænset insektproduktion.

Samlet set vurderes projektområdet under de nuværende forhold primært at have begrænset værdi som sporadisk fourageringsområde for flagermus og ikke som yngle- eller rasteområde.

Forhold efter projektets realisering:

Ved realisering af klima-lavbundsprojektet og genskabelse af mere naturlige hydrologiske forhold forventes området at udvikle mere våd natur med øget forekomst af fugtige partier, lavvandede vådområder og sumpvegetation.

Dette forventes generelt at medføre en øget insektproduktion og dermed forbedrede fødesøgningsmuligheder for flagermus sammenlignet med de nuværende forhold. Projektet indebærer ikke fjernelse af egnede træer eller øvrige potentielle yngle- og rasteområder for flagermus.

Projektet vurderes derfor samlet set enten at have en neutral eller svagt positiv effekt på områdets funktion som fourageringsområde for flagermus, mens området fortsat vurderes som uegnet som yngle- og rasteområde.

Padder

Nuværende forhold:

Der forekommer ikke permanente vandhuller, småsøer eller andre stabile akvatiske ynglelokaliteter inden for projektområdet.

Ved besigtigelsen blev der registreret enkelte unge skrubtudser på arealerne mod vest, hvor der findes en sø uden for projektområdet. Skrubtudse er ikke omfattet af habitatdirektivets bilag IV, men fundet viser, at området i et vist omfang anvendes af almindeligt forekommende padder.

Projektområdet vurderes under de nuværende forhold ikke at udgøre egnet ynglehabitat for padder, idet der mangler permanente eller længerevarende vandhuller med egnede forhold for æg- og larveudvikling. De eksisterende grøfter er generelt for tørre, skyggefulde og hydrologisk ustabile til at understøtte ynglende padder.

Området kan dog i begrænset omfang fungere som terrestrisk opholds- og spredningsområde for almindelige paddearter, særligt i de fugtigere dele af engarealerne.

Samlet vurderes projektområdet under de nuværende forhold at have begrænset værdi for padder og ikke at rumme egnede yngle- eller væsentlige rasteområder for disse arter.

Forhold efter projektets realisering:

Ved realisering af klima-lavbundsprojektet og derved ophør af grøfteafvanding forventes der etableret mere naturlige og vådere forhold med øget forekomst af fugtige lavninger, temporære vandflader og sumprægede arealer.

Dette forventes generelt at forbedre områdets egnethed for padder ved at øge forekomsten af fugtige opholdssteder. Afhængigt af den fremtidige hydrologi og varigheden af vanddække kan området også komme til at indeholde potentielle yngle- og fourageringsområder for padder.

Projektet vurderes derfor samlet set at have en neutral til positiv effekt på padder og forventes ikke at medføre forringelse af yngle- eller rasteområder.

Vurdering

Det vurderes at gennemførslen af projektet ikke vil medføre negativ tilstandsændring for § 3 natur, som i dag er præget af næringselskende arter og en ringe naturtilstand. Projektet vil kunne have en positiv påvirkning på naturens naturtilstand ved genetablering af naturlig hydrologi, som bl.a. vil kunne skabe egnede forhold for sjældne arter som orkideer.

Samlet set vurderes det, at projektet ikke medfører væsentlige påvirkninger på arter af flagermus og padder, samt odder. Anlægsarbejdet er begrænset, og der vil ikke ske store ændringer i projektområdet, hvorfor der fortsat vil være muligheder for at bilag IV-arterne kan benytte området. Det vurderes at projektet har potentielle positive effekter på flere frø- og tudsearter, mens flagermus stadig har mulighed for at benytte arealerne til fouragering, hvorfor der ikke vil være negative påvirkninger på lokalbestandens økologiske funktionalitet.

Projekttilpasninger

For at sikre, at naboarealer mod øst og vest ikke påvirkes af projektet, bibeholdes eksisterende grøfter. Såfremt Aalborg Kommune gennemfører lavbundsprojektet "Ryddet", er der indgået aftale om, at grøfterne kan sløjfes, så projekterne vil fungere som et samlet vådområde.

Tidsplan og Økonomi

- Anlægsarbejdet forventes igangsat i efteråret/vinteren 2026-2027 og afsluttet inden for seks uger.
- Anslået økonomi: 1.110.000 kr., som afholdes af projektejer igennem tilsagn fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø